Hodnocení, které pomáhá růst

Milí rodiče, ve škole chceme, aby děti rozuměly tomu, co se učí, měly radost ze svého pokroku a věděly, jak pokračovat dál. Hodnocení proto není závod o nejlepší známku. Je to vlastně rozhovor o učení mezi dítětem, učitelem a vámi.

Tři otázky, které nás provázejí

CO UŽ UMÍM?	CO SE TEĎ UČÍM?	JAKÝ BUDE MŮJ DALŠÍ KROK?
Pojmenujeme, co se podařilo a co dítě zvládá.	Ukážeme, co je potřeba procvičit nebo zkusit jinak.	Domluvíme konkrétní cestu k dalšímu posunu.

Na čem hodnocení stojí

- Předem známá, srozumitelná a konkrétní kritéria: dítě ví, co se učí a podle čeho pozná úspěch.
- Respekt k věku, vývojové úrovni, individuálním potřebám a případným doporučením poradenského zařízení.
- Posouzení zvládnutí očekávaných výstupů školního vzdělávacího programu a osobního pokroku, nikoli srovnávání dětí mezi sebou.
- Věcná, odborně správná, pedagogicky zdůvodněná a doložitelná zpětná vazba.

Co všechno sledujeme?

Nejen znalosti a pravidla, ale i jejich praktické využití; dovednost přemýšlet, vysvětlovat, samostatně řešit úlohy, komunikovat a spolupracovat; rozvoj kompetencí, schopnost přemýšlet o vlastním učení a posun oproti předchozí úrovni. Všímáme si také přístupu k učení a úsilí.

DŮLEŽITÁ MYŠLENKA

Chyba je přirozenou součástí učení, není důvodem k ponížení či trestu. Hodnotíme to, s čím se dítě ve výuce skutečně seznámilo a podle situace mu dáváme prostor práci opravit, doplnit nebo rozvinout.

Co znamenají J, Č, T, Ú?

V 1.– 5. ročníku používáme slovní a kriteriální hodnocení. Čtyři značky popisují, nakolik dítě právě zvládá konkrétní očekávaný výstup. Nejsou to známky ani trvalé nálepky, ale značky, které ukazují, kde se dítě na cestě k učení nachází.

Značka	Úroveň	Co to znamená v praxi
J	Ještě neosvojeno	Výstup zatím není osvojen.
Č	Částečně osvojeno	Dítě jej zvládá jen částečně; i ve známých situacích má potíže a potřebuje dopomoc.
T	Téměř osvojeno	Dítě jej ve známých situacích zvládá s připomenutím nebo mírnou dopomocí.
Ú	Úplně osvojeno	Dítě jej samostatně uplatňuje v běžných i nových situacích.

Příklad, který si snadno představíte

Cíl: „Vyřeším slovní úlohu a vysvětlím svůj postup.“ Učitel neposuzuje jen to, zda vyšlo správné číslo. Sleduje také, jestli dítě rozumí zadání, umí zvolit postup a dokáže jej vysvětlit (samostatně, s připomenutím, s větší pomocí, nebo zatím ještě ne).

Co najdete na vysvědčení?

- 1. a 2. ročník: výsledky vzdělávání jsou na vysvědčení vyjádřeny slovně.
- 3.–5. ročník: slovní hodnocení se kombinuje se známkami.
- Vycházíme z principů „Vysvědčení jinak“; zachycujeme dosaženou úroveň, vývoj i další směřování dítěte.
- Kriteriální úrovně J–Č–T–Ú doplňujeme podle potřeby slovní zpětnou vazbou: co se daří, co dítě ještě rozvíjí a na co se zaměřit dál.

NENÍ TO PRŮMĚR

Celkové hodnocení za pololetí není mechanický výpočet ani aritmetický průměr dílčích výsledků. Vychází z celého období, z různých důkazů o učení, dosažených výstupů, samostatného využití dovedností a z pokroku dítěte. Jeden neúspěšný den nerozhoduje.

Jak vypadá hodnocení během roku?

Nejen testy a písemky

Učitel sbírá podklady průběžně a z více zdrojů. Patří k nim pozorování práce, samostatné, párové i skupinové činnosti, ústní odpovědi a rozhovory, písemné a praktické práce, pracovní listy, sešity, projekty, prezentace, problémové úlohy, dlouhodobé práce, portfolio, čtenářské a tematické záznamy i sebehodnocení. O podkladech vede přiměřenou evidenci.

Zpětná vazba, se kterou lze něco udělat

Dítě dostává konkrétní informace vztažené k cíli: co se mu podařilo, v čem se posunulo, co potřebuje rozvíjet a jak postupovat. Zpětná vazba může být ústní či písemná, v rozhovoru, komentáři, při společné reflexi, v kriteriálním označení nebo ve vzájemném hodnocení.

Dítě se učí hodnotit i samo sebe

Postupně se učí rozpoznat, co zvládlo, co mu činí potíže, jaký udělalo pokrok, jak si vede podle známých kritérií a jaký další cíl si zvolit. Sebehodnocení odpovídá věku dítěte, není sankcí ani náhradou učitelova hodnocení. Rozvíjí odpovědnost za vlastní učení.

A co děti, které potřebují jinou podporu?

Při hodnocení respektujeme individuální vzdělávací potřeby, nastavená podpůrná opatření a doporučení školského poradenského zařízení. Smyslem je spravedlivě popsat, co žák umí a jak se rozvíjí.

Chování a výsledky učení jsou dvě různé věci

Chování hodnotíme odděleně od znalostí a dovedností v předmětech. Sledujeme dodržování pravidel školy, respekt k druhým, spolupráci, odpovědnost, péči o společné prostředí i rozvoj sociálních dovedností; vždy s ohledem na věk a situaci dítěte. Obtíže řešíme především výchovně. Podrobnosti stanovuje samostatná směrnice školy.

Škola a rodina: jeden tým

Jak se dozvíte, jak se dítěti daří?

Děti seznamujeme se způsobem hodnocení a kritérii na začátku školního roku i před konkrétními úkoly. Někdy se na upřesnění kritérií podílejí samy. Rodičům poskytujeme informace průběžně: prostřednictvím systému Škola OnLine, ústní a písemné zpětné vazby, ukázek dětských prací, konzultací, třídních schůzek a další komunikace.

Když se dítěti přestane dařit

Při mimořádném zhoršení výsledků vás paní učitelka informuje bez zbytečného odkladu a podle situace navrhne další podporu. Kdykoli můžete požádat o konzultaci věnovanou výsledkům a dalšímu rozvoji dítěte. Informace o vzdělávání a chování poskytujeme pouze oprávněným osobám a chráníme jejich důvěrnost.

Co můžete jako rodiče udělat?

- Všímejte si pokroku a úsilí i v situacích, kdy výsledek zatím není dokonalý.
- Prohlížejte si s dítětem jeho práce a portfolio; nechte ho vysvětlit, co se učí a co chce zkusit příště.
- Když něčemu v hodnocení nerozumíte, obraťte se na učitele; společný rozhovor je vítaný.

Když s hodnocením nesouhlasíte

Máte možnost požádat o přezkoumání výsledků hodnocení za podmínek a ve lhůtách stanovených školským zákonem a vyhláškou o základním vzdělávání. Doporučujeme nejprve probrat konkrétní otázky s vyučujícím; tím není dotčeno vaše zákonné právo na přezkoumání.

KDE NAJDETE ZÁVAZNÁ PRAVIDLA?

Tento průvodce je stručným shrnutím pravidel hodnocení žáků. Závazná jsou **„Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání“** (č. j. OS_9/2026), která jsou součástí školního řádu a platí od 1. 9. 2026. Jsou závazná pro všechny pedagogy. Dokument vychází ze školského zákona a vyhlášky č. 48/2005 Sb. Celé znění je zveřejněné na webových stránkách školy.